

Pragnienie konsumpcji cieszy branżę chemii budowlanej

Segment farb i lakierów to najważniejsza składowa przemysłu chemii budowlanej. Koniunktura w tych dwóch sektorach w największym stopniu przesądza zatem o ogólnym klimacie panującym w całym przemyśle chemii budowlanej.

Rynek reaktywacja?

Jednoznaczne ogłoszenie zakończenia „chudych lat” w branży farb i lakierów byłoby jeszcze przedwczesne, ale wszelkie dane makroekonomiczne i branżowe wskazują, że po kilku słabszych latach odnoszących się do sprzedaży, w obydwu sektorach rynku nastąpiło odbicie. Dane, zarówno po pierwszych pięciu miesiącach tego roku, jak i te dotyczące 2015 r. potwierdzają, że przemysł farb i lakierów znajduje się na drodze, która prowadzi do powrotu dynamiki z czasów „boomu budowlanego”.

W tym kontekście warto się zastanowić, czy ten trend się utrzyma i przede wszystkim co spowodowało, że w ogóle zaistniał? Odpowiedź na te pytania najlepiej pokaże tendencje zachodzące w minionym roku w branży chemii budowlanej.

Dynamiczny rozwój budownictwa w Polsce zapoczątkowany w 2014 r. Liczba pozwoleń na budowę w 2015 r. w porównaniu do 2014 r. wzrosła w Polsce o

18,4%. W budownictwie indywidualnym liczba rozpoczętych budów zwiększyła się o 5% w porównaniu do roku wcześniejszego. Wskaźniki te wyraźnie pokazują optymizm panujący wśród inwestorów indywidualnych i deweloperów. Budownictwo mieszkań na sprzedaż bądź pod wynajem od dawna nie notowało takich wzrostów. Jest to zatem pierwszy czynnik określający ogólną sytuację w branży.

Wzrost prac na budowach w naturalny sposób przekłada się na zwiększenie sprzedaży produktów farbiarskich, klejowych i szeroko pojętej chemii budowlanej. Wzrost wartości sprzedaży w tych segmentach w 2015 r. przekroczył 3%. Warto tu zaznaczyć, że np. segment gładzi gipsowych zanotował nawet 4,2% wzrost. Odwrotnie natomiast wyglądała dynamika sprzedaży fug, która zatrzymała się na poziomie 1,5%. Przyczyny takiego wskaźnika upatruje się w trendzie wykończeniowym, który polega na tym, iż w kuchniach i łazienkach z większą odwagą sięga się po inne materiały niż tylko gla-

zura. Wykorzystuje się np. drewno czy surowy beton.

Farby stosowane w budownictwie zanotowały nieco mniejszą dynamikę w porównaniu do 2014 r. i miniony rok zamknęły wzrostem sprzedaży na poziomie 2,5%. Przy czym wyraźnie zaznacza się w tym obszarze trend wzrostowy dla farb rynku profesjonalnego (ponad 4% wzrost). Najprawdopodobniej wynika to z oddawania w ręce specjalistów decyzji o zakupach i wyborze produktów do wykańczania domów. Nie bez znaczenia dla branży chemii budowlanej jest też pozytywny trend związany z energooszczędnością. Oto bowiem ilościowy wskaźnik sprzedaży systemów ociepleń osiągnął w minionym roku 6,3% wzrost, co z kolei przełożyło się na pozytywną dynamikę sprzedaży w segmencie klejów budowlanych.

Przemysł przyspiesza

Pozytywne informacje płynące z przemysłu, który dotychczas rozwijał się dzięki m.in.

Tabela 1. Dynamika sprzedaży względem roku wcześniejszego w wybranych obszarach branży chemii budowlanej, lata 2010-2016

	2010, %	2011, %	2012, %	2013, %	2014, %	2015, %	2016*, %
rynek farb, klejów i uszczelnaczy budowlanych ogółem	-4,2	9,2	0,3	-4,6	-4,8	2,1	7,7
rynek farb dekoracyjno-budowlanych	-2,4	6,3	3,2	-2,1	-6,9	2,2	8,5
rynek klejów budowlanych	-7,0	1,9	-4,2	-9,0	-0,7	1,5	6,3
rynek uszczelnaczy budowlanych	-3,9	7,7	-1,3	-5,3	-4,0	4,4	7,4

Źródło: dane PMR / giełda i analiza PZPFİK
*dane za okres styczeń - maj 2016

mocnym fundamentom gospodarki i przewidywalności politycznej naturalnie przekładają się na wzrosty sprzedaży w farbach stosowanych przy różnorodnej produkcji. Trzy branże, które także oddziałują na chemię budowlaną, szczególnie odnotowały wzrosty.

Po pierwsze zatem rośnie sprzedaż samochodów. Liczba zarejestrowanych aut osobowych wzrosła w 2015 r. o 7,6% w stosunku do roku wcześniejszego, co istotnie przekłada się na sprzedaż farb i lakierów samochodowych, które to również notują znaczącą dynamikę wzrostu.

Po drugie rośnie produkcja mebli, osiągając ponad 9% dynamikę wzrostu w 2015 r. To ważne, bo w meblarstwie stosuje się szczególnie dużo powłok nadających odpowiednio wykończenie kolorystyczne meblom. Są to powłoki różnorodnego przeznaczenia i nadające odpowiedni kolor.

Po trzecie rośnie sprzedaż stolarki budowlanej. W 2015 r. wzrost wyniósł ponad 8%. Segment ten wykorzystuje produkty o różnorodnym przeznaczeniu, np. powłoki przeciwgrzybiczne, impregnacyjne czy ogniochronne.

Te czynniki, a także kilka innych najmocniej wpłynęły na wzrost w przemyśle i bezpośrednio przełożyły się na wysokie notowania w dziedzinie sprzedaży farb i klejów.

Konsumpcja 500+

Dla znaczącej części rynku nastroje konsumenckie mają olbrzymie znaczenie, przekładając się na wyniki sprzedaży. Szczęśliwie w ostatnim okresie optymizmu nie brakuje. Konsumpcja w minionych miesiącach rośnie w tempie ponad 5% rok do roku i napędza sprzedaż w sektorze remontów oraz sprzedaży mebli i samochodów. Jak długo ten trend się utrzyma trudno jednoznacznie przewidzieć, ale z pewnością Polacy mają poczucie swego rodzaju „wyposzczenia” po kilku latach zmniejszenia wydatków. Społeczeństwo posiada też rekordowo wysoką wartość oszczędności na kontach. Co niezwykle ważne spada bezrobocie, które jest główną przeszkodą w rozwoju konsumpcji. Tytuły w gazetach

Za cały 2015 r. produkcja sprzedana przemysłu budowlano – montażowego była w Polsce o 2,8% wyższa niż w 2014 r. Produkcja sprzedana w przemyśle farb i lakierów wyniosła 3,976 mld zł, co było wynikiem o 1,5% słabszym niż w 2014 r. Zatrudnienie sięgnęło 6,6 tys. osób i wzrosło o 5,7%. Na zadowalające wyniki sektora budowlanego wpływ miały w 2015 r. m.in. warunki meteorologiczne, czyli sprzyjająca pogoda w sezonie letnim oraz lekka zima. Ceny surowców używanych do produkcji farb i lakierów utrzymywały się na stałym poziomie, niektóre z nich uległy nawet obniżeniu. W analizowanym okresie na polskim rynku nie doszło do znaczących zmian w zakresie układu sił wśród producentów farb i lakierów. Liderującą pozycję utrzymują cztery spółki: Akzo Nobel Coatings, PPG Deco Polska, Śnieżka oraz Tikkurila Polska.

Krzysztof Kaczan, wiceprezes zarządu Stowarzyszenia Producentów Chemii Budowlanej

Jeśli chodzi o sytuację w branży chemii budowlanej, to cały rynek budowlany należy rozpatrywać w kilku aspektach. Jeżeli jednak podzielić go na branże, to po liczbie oddanych mieszkań widać znaczne wzrosty u deweloperów. Przekłada się to na sprzedaż materiałów wykończeniowych typu kleje, zaprawy, systemy uszczelnień oraz tynki. Natomiast w dziedzinie infrastruktury nie zostały jeszcze uruchomione fundusze związane z nową perspektywą finansowania europejskiego. To zaś znajduje swoje odzwierciedlenie m.in. w niskich przyrostach sprzedaży cementu. Ze sprzedażą cementu ściśle jest natomiast powiązana sprzedaż domieszek. Wzrost dynamiki sprzedaży cementu, a co za tym idzie również domieszek oczekiwany jest dopiero w 2017 r.

Analizując z kolei to, czego najbardziej potrzebuje branża chemii budowlanej, to poza aspektami ekonomicznymi istotna jest w niej działalność szkoleniowa. Dotyczy to szkoleń z zakresu stosowania domieszek, organizacji konferencji itp. Aktualnie obserwuje się np. znaczny wzrost sprzedaży domieszek nowej generacji opartych na polimerach. Nie wszyscy odbiorcy są jednak do nich przekonani, stąd duża rola działań szkoleniowo-promocyjnych w tym zakresie.

„Nadszedł czas pracownika” lub „Co trzeci pracownik przygotowuje się na zmianę pracy” niepokoją wprawdzie pracodawców, ale mają też bardzo pozytywny wpływ, gdyż upewniają konsumentów w przekonaniu, że nadchodzą lepsze czasy i można wydawać pieniądze.

remonty mieszkań. Jeżeli to się potwierdzi w najbliższych miesiącach, wówczas producentów chemii budowlanej czeka znaczny wzrost zysków. Po przeciwnej jednak stronie leżą czynniki polityczne i ekonomia europejska. Stabilność będzie sprzyjać utrzymaniu wzrostu, niestabilność odwrotnie.

W 2015 r. oddano do użytkowania 147 821 mieszkań, tj. o 4 655 mieszkań więcej (+3,3%) niż w 2014 r. Jednocześnie w 2015 r. rozpoczęto budowę 168 403 mieszkań, tj. o 20 281 mieszkań więcej (+13,7%) niż w 2014 r. Najwięcej nowych mieszkań buduje się w województwach mazowieckim, małopolskim i wielkopolskim, a najmniej w opolskim, świętokrzyskim i lubuskim. W pierwszym kwartale tego roku oddano do użytkowania 37 442 mieszkania, tj. o 5 739 mieszkań więcej (+18,0%) niż w analogicznym okresie minionego roku.

Wyniki ostatnich dwóch miesięcy wskazujące na wyraźny wzrost sprzedaży dla rynku konsumenckiego farb (kilka procent wyższa dynamika w stosunku do pierwszego kwartału roku), wskazują na czynnik wzrostu, jakiego nie było wcześniej. Trend nakłada się z wydatkami dotyczącymi programu 500+. Spójrzmy na analizę wyników badania zachowań rodzin, które w kwietniu i maju br. zostały zasilone zastrzykiem pieniędzy w kwocie prawie 3 mld zł. Pieniądze te w dużej mierze zostały przeznaczone na wyposażenie domów, w tym zakup elektroniki, ale także na poprawę jakości życia, w tym

Fundusze europejskie

Branża chemii budowlanej w naszym kraju nie odczuła jeszcze wpływu nowego rozdania funduszy europejskich. Korzystano dotychczas z poprzedniej fali dotacji, która właściwie wygasła w latach 2014-2015. Co prawda stosunek wydatków infrastrukturalnych w nowym rozdaniu spadnie (priorytet na innowację), ale nadal będzie to ponad 100 mld zł, które zasilą rynek w postaci inwestycji publicznych i prywatnych. Co za tym idzie, pojawiają się też pieniądze w formie zamówień w branży budowlanej.

Warto przy tym odpowiedzieć sobie na pytanie, czy unijne dotacje przeznaczone w największym stopniu na rozwój innowacji będą miały wpływ na producentów chemii budowlanej? Na pewno wpływ ten nie nastąpi w latach 2016-2017, ale później powinien być już znaczący. Działania w zakresie poprawy innowacyjności mają bowiem nie tylko zwiększać konkurencyjność wewnętrzną, ale przede wszystkim zewnętrzną polskich firm, w tym z sektora chemii budowlanej.

Adam Hnat, dział Chemii Budowlanej BASF Polska

Na polskim rynku chemii budowlanej nadal obserwujemy silną konkurencję, wysoką wrażliwość cenową i wciąż relatywnie niską świadomość korzyści płynących ze stosowania sprawdzonych materiałów. Również natomiast świadomość potrzeby termomodernizacji, co powoduje, że rynek

ociepleń zarówno nowobudowanych, jak i docieplanych budynków nie maleje. Pojawiają się kolejne mody na kształty i kolory wykończeniowych materiałów do wewnątrz i na zewnątrz, rzadziej jednak gości w tych rozwiązaniach innowacja. Tymczasem to właśnie materiały bazujące na innowacyjnych wdrożeniach są w stanie wyróżnić się wśród dostępnych materiałów na rynku. Jeśli mówimy zatem o przyszłym rozwoju branży, to właśnie w tym kierunku będzie on podążał.

Analizując z kolei wyzwania i szanse pojawiające się przed przemysłem chemii budowlanej w naszym kraju, to niewątpliwie

takim wyzwaniem dla branży jest praca nad zmianą przepisów pozwalających skuteczniej eliminować z rynku materiały niespełniające deklarowanych parametrów. Pod tym względem odbiegamy od dojrzałych rynków unijnych. Szansą jest natomiast połączenie sił producentów i branżowych stowarzyszeń, celem uświadamiania odbiorców końcowych na co powinni zwracać uwagę przy decyzjach zakupowych. Zadanie to dotyczy również polskiego rynku dystrybucji materiałów budowlanych, projektantów oraz wykonawców, którzy odgrywają olbrzymią rolę w procesie doradztwa i doboru przy zakupie materiałów.

Dodatkowo w wydatkach na innowacje „zaszyty” jest także znaczący pakiet na rozwój eksportu dla firm inwestujących w nowoczesne koncepcje. Zwiększenie eksportu w wielu branżach, np. branży meblowej, stolarki, budownictwa czy innych znacząco podniesie zapotrzebowanie na farby, kleje i uszczelniacze. Tak więc ten element ekonomiczny będzie z czasem zyskiwał na znaczeniu.

Perspektywy

Branża chemii budowlanej ma powody do optymizmu. Jest jednak obawa w zakresie czynników zewnętrznych, na które nie ma wpływu. Warto więc wykorzystać obecny czas na zbudowanie kapitału na wypadek zmiany koniunktury.

Podczas spotkania członków Polskiego Związku Producentów Farb i Klejów prof. Witold Orłowski wystąpił z prezentacją, w której wskazano na korelację trendów PKB Polski i kluczowych gospodarek europejskich. Wzrosty i spadki następowały dla obydwu gospodarek w tym samym momencie, ale polskie PKB reagowało o 1-2% powyżej średniej UE. Nastroje przedsiębiorców mają natomiast inną amplitudę w Polsce i w Europie Zachodniej. W naszym kraju biznes reaguje albo większym optymizmem (pozytywne sygnały) albo pesymizmem (negatywne informacje). Obecnie wygląda na to, że mamy do czynienia z fazą, w której konsumenci nastawieni są na zwiększoną konsumpcję, z kolei przedsiębiorcy wykazują większą ostrożność, będąc nauczeni doświadczeniem poprzednich lat i zmieniających się amplitud. ■

JANUSZ NAGLIK, BARTŁOMIEJ ŚLĄZAK
autorzy reprezentują Polski Związek
Producentów Farb i Klejów

Pozycja rynkowa według sprzedaży w zł w rynku chemii budowlanej w Polsce, 2015 r.

- Grupa Atlas – 17,3%
- Grupa Knauf – 6,9%
- Baumit – 6,6%
- Ceresit – 6,4%
- Kreisel – 4,9%
- Mapei – 4,0%
- Grupa Saint-Gobain – 3,8%
- Bolix – 3,0%
- Caparol – 2,8%
- Cekol – 2,8%
- Grupa Selena – 2,6%
- Izolbet – 2,3%
- Megaron – 2,2%
- Farby Kabe – 2,1%
- Śnieżka – 2,0%
- Alpol – 1,6%
- Greinplast – 1,5%
- Fast – 1,4%
- Sto – 1,3%
- PPG Deco – 1,3%
- Franspol – 1,2%
- Dryvit – 0,8%
- Quick-Mix – 0,8%
- Majsterpol – 0,8%
- Izolex – 0,8%
- Piotrowice II – 0,8%
- Siniat – 0,8%
- Kerakoll – 0,7%
- Sopro – 0,7%
- ADW – 0,7%
- Akzo Nobel – 0,6%
- Kosbud – 0,6%
- Tikkurila – 0,6%
- Torggler – 0,6%
- Optolith – 0,5%
- Inter Grąd – 0,5%
- Sicher – 0,5%
- Baumaster – 0,5%
- Astex – 0,5%
- inni – 10,2%

Pozycja rynkowa według sprzedaży w tonach w rynku chemii budowlanej w Polsce, 2015 r.

- Grupa Atlas – 18,9%
- Grupa Knauf – 12,0%
- Baumit – 10,6%
- Ceresit – 5,6%
- Kreisel – 5,6%
- Mapei – 3,9%
- Cekol – 3,3%
- Grupa Saint-Gobain – 3,3%
- Bolix – 2,5%
- Megaron – 2,1%
- Caparol – 1,8%
- Alpol – 1,7%
- Grupa Selena – 1,7%
- Izolbet – 1,5%
- Greinplast – 1,4%
- Farby Kabe – 1,4%
- Franspol – 1,3%
- Śnieżka – 1,3%
- Fast – 1,2%
- Siniat – 1,1%
- Sto – 0,9%
- Piotrowice II – 0,9%
- Sopro – 0,7%
- Kerakoll – 0,7%
- Majsterpol – 0,7%
- Quick-Mix – 0,6%
- Dryvit – 0,6%
- Inter Grąd – 0,6%
- Torggler – 0,5%
- Aspol – 0,5%
- Kosbud – 0,5%
- Sicher – 0,5%
- Inni – 9,8%

Źródło: IBP Research